

Αριθμ. οικ. 61502/3399/ 2016

**Προσδιορισμός της βάσης υπολογισμού ασφαλιστικών εισφορών
αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών από 1.1.2017**

Αριθμ. οικ. 61502/3399

(ΦΕΚ Β' 4330/30-12-2016)

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του [άρθρου 39 παρ. 2](#) του ν. [4387/2016](#) (Α'85) «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας-Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος - Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις»,
2. Τη διάταξη του άρθρου 1 του ν. [4425/2016](#) (Α' 185). «Ρυθμίσεις για τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, την οργάνωση της Κυβέρνησης και των Κυβερνητικών οργάνων και λοιπές διατάξεις».
3. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π. δ/τος 63/2005 (Α'98) «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα»,
4. Τις διατάξεις του π. δ/τος 113/2014 (Α'180) «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας»,
5. Τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. [4320/2015](#) (Α'29) «Ρυθμίσεις για τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, και την οργάνωση της Κυβέρνησης και των Κυβερνητικών Οργάνων και λοιπές διατάξεις»,
6. Τις διατάξεις του π. δ/τος 125/2016 (Α'210) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»,
7. Την υπ' αριθ. οικ. 54041/Δ9.14200 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σχετικά με τροποποίηση της υπ' αριθμ. Οικ. 44549/Δ9.12193 από 8-10-2015 απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Αναστάσιο Πετρόπουλο.» (Β' 3801),
8. Το γεγονός ότι, από τις διατάξεις της απόφασης αυτής, δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού,

αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης υπάγονται:

α. Οι αυτοαπασχολούμενοι και ελεύθεροι επαγγελματίες, για τους οποίους σύμφωνα με τις ισχύουσες γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις του ΟΑΕΕ και του ΕΤΑΑ, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του ν. [4387/2016](#), προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης.

β. Οι υγειονομικοί που αμείβονται κατά πράξη και περίπτωση καθώς και οι δικηγόροι που βρίσκονται σε αναστολή άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Δικηγόρων.

γ. Οι ασφαλισμένοι για τους οποίους βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του ν. [4387/2016](#), προκύπτει υποχρέωση υπαγωγής στον Τομέα Ασφάλισης Ναυτικών Πρακτόρων και Υπαλλήλων του ΟΑΕΕ και ασκούν ελεύθερο επάγγελμα.

δ. Τα μέλη ή μέτοχοι Οργανισμών, Κοινοπραξιών ή κάθε μορφής Εταιρειών, πλην των Ανωνύμων και των Ιδιωτικών Κεφαλαιουχικών, των οποίων ο σκοπός συνιστά δραστηριότητα, για την οποία τα ασκούντα αυτή πρόσωπα υπάγονταν στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ (επαγγελματική, βιοτεχνική ή εμπορική δραστηριότητα),

ε. Τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Ανωνύμων Εταιρειών με αντικείμενο επιχειρήσεως επαγγελματική, βιοτεχνική ή εμπορική δραστηριότητα σε όλη την επικράτεια εφόσον αυτά είναι μέτοχοι κατά ποσοστό 3% τουλάχιστον.

στ. Οι μέτοχοι των Ανωνύμων Εταιρειών, των οποίων ο σκοπός είναι η μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων επί κομίστρω με αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, εφόσον είναι κάτοχοι ονομαστικών μετοχών.

ζ. Οι διαχειριστές Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας που ορίστηκαν με το καταστατικό ή με απόφαση των εταίρων.

η. Ο μοναδικός εταίρος Μονοπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας.

θ. Οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 2160/1993 και του π.δ. 33/1979, όπως ισχύουν, και γενικά όλων των κύριων και μη κύριων καταλυμάτων με το ειδικό σήμα λειτουργίας του ΕΟΤ δυναμικότητας έως και πέντε (5) δωματίων σε ολόκληρη την Επικράτεια, καθώς και για τους ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 2160/1993 και του π.δ. 33/1979, όπως ισχύουν, και γενικά όλων των κύριων και μη κύριων καταλυμάτων με το ειδικό σήμα λειτουργίας του ΕΟΤ δυναμικότητας από έξι (6) έως μέχρι και δέκα (10) δωματίων σε ολόκληρη την Επικράτεια, που είναι παράλληλα εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο 5β του ν. [4144/2013](#).

ι. Τα πρόσωπα τα οποία, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής τους στην ασφάλιση, ασκούσαν κατά την έναρξη ισχύος του ν. [4387/2016](#) ή ασκούν μία από τις ανωτέρω δραστηριότητες ή είχαν ή έχουν μία από τις ανωτέρω ιδιότητες, ακόμα και εάν είχαν εξαιρεθεί ή δεν είχαν υπαχθεί για άλλους λόγους στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ ή του ΕΤΑΑ.

κ. Όσοι για πρώτη φορά από την έναρξη ισχύος του ν. [4387/2016](#) και εφεξής αποκτούν ιδιότητα ή προβαίνουν σε έναρξη εργασιών ή δραστηριοτήτων για τους οποίους, σύμφωνα με τις ισχύουσες γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του ν. [4387/2016](#) προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης στον ΟΑΕΕ ή στο ΕΤΑΑ ή εμπίπτουν στις περιπτώσεις γ) έως ι) του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 2

Βάση υπολογισμού ασφαλιστικών εισφορών

1. Από 1 Ιανουαρίου 2017 και για κάθε επόμενο έτος, η βάση υπολογισμού των πάσης φύσεως ασφαλιστικών εισφορών των υπόχρεων καταβολής εισφορών που υπάγονται στην παρούσα απόφαση και στο [άρθρο 39](#) του ν. [4387/2016](#), καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα από την άσκηση δραστηριότητας κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος.

2. Ως καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα κατά την έννοια της ανωτέρω παραγράφου, νοείται το ποσό όπως αυτό κατ' έτος διαμορφώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, όπως ισχύει κάθε φορά, και αντιστοιχεί στο φορολογητέο εισόδημα από τη δραστηριότητα ή την ιδιότητα που δημιουργεί την υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση.

3. Μηνιαία βάση υπολογισμού των πάσης φύσεως ασφαλιστικών εισφορών αποτελεί το ποσό που προκύπτει από τη διαίρεση του καθαρού φορολογητέου αποτελέσματος του οικείου φορολογικού έτους δια του δώδεκα.

4. Για τον καθορισμό της μηνιαίας βάσης υπολογισμού συνυπολογίζονται τυχόν ποσά που έχουν καταβληθεί με δελτίο επαγγελματικής δαπάνης.

5. Εάν η προσδιοριζόμενη κατά την παρ. 3 του παρόντος άρθρου βάση υπολογισμού των πάσης φύσεως ασφαλιστικών εισφορών είναι μικρότερη του ποσού που αντιστοιχεί στον κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών, στο ύψος που εκάστοτε διαμορφώνεται, καθώς και στις περιπτώσεις ζημιών ή μηδενικών κερδών ή υποχρεωτικής ασφάλισης λόγω ιδιότητας χωρίς άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας, ως μηνιαία βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών λαμβάνεται το ύψος του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών. Στο ίδιο ύψος διαμορφώνεται η βάση υπολογισμού των πάσης φύσεως ασφαλιστικών εισφορών για τους δικηγόρους που βρίσκονται σε αναστολή άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας και για τους υγειονομικούς που απασχολούνται χωρίς αμοιβή της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. [3232/2004](#).

6. Σε περίπτωση μη υποβολής εκ μέρους του υπόχρεου φορολογικής δήλωσης, οι οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται προσωρινά επί της βάσης της ανωτέρω παραγράφου, έως ότου καταστεί δυνατός ο εντοπισμός του φορολογητέου εισοδήματος κατά την έννοια της παρ. 2 της παρούσας.

7. Ειδικότερα για τα πρόσωπα, παλαιούς και νέους ασφαλισμένους κατά τη διάκριση του ν. [2084/1992](#), τα οποία υπάγονται ή θα υπάγονταν, σύμφωνα με τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του ν. [4387/2016](#) στην ασφάλιση του ΕΤΑΑ, καθώς και για τους αυτοαπασχολούμενους αποφοίτους σχολών ανώτατης εκπαίδευσης, που είναι εγγεγραμμένοι σε επιστημονικούς συλλόγους ή επιμελητήρια που έχουν τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, η ελάχιστη μηνιαία βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών για τα πέντε πρώτα χρόνια ασφάλισης αντιστοιχεί στο 70% επί του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.

8. Εάν η προσδιοριζόμενη κατά την παρ.3 του παρόντος άρθρου βάση υπολογισμού των πάσης φύσεως ασφαλιστικών εισφορών είναι μεγαλύτερη του ποσού που

αντιστοιχεί στο δεκαπλάσιο του κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών, ως μηνιαία βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών λαμβάνεται το ύψος του δεκαπλάσιου του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.

9. Στις περιπτώσεις που κάποιο από τα πρόσωπα του άρθρου 1 της παρούσας, καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές κατά τα προβλεπόμενα στο [άρθρο 38](#) του ν. [4387/2016](#) ως μισθωτός, μηνιαία βάση υπολογισμού των πάσης φύσεως ασφαλιστικών εισφορών αποτελεί το άθροισμα του εισοδήματος από την παροχή των μισθωτών υπηρεσιών και του καθαρού φορολογητέου αποτελέσματος από τη δραστηριότητα του άρθρου 1, με την επιφύλαξη των ειδικότερων ρυθμίσεων του [άρθρου 38](#) του ν. [4387/2016](#).

10. Στις περιπτώσεις πολλαπλής δραστηριότητας, η κάθε μία εκ των οποίων δημιουργεί υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση σύμφωνα με τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις του ΟΑΕΕ και του ΕΤΑΑ όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του ν. [4387/2016](#), μηνιαία βάση υπολογισμού των πάσης φύσεως ασφαλιστικών εισφορών αποτελεί το άθροισμα του καθαρού φορολογητέου αποτελέσματος από έκαστη δραστηριότητα, με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στην περ. 5 του παρόντος άρθρου. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις που προκύπτει υποχρέωση πολλαπλής ασφάλισης λόγω ιδιότητας.

11. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες, πέραν των ανωτέρω, ασκείται και μία ή περισσότερες δραστηριότητες υπακτές στην ασφάλιση του ΟΓΑ, σύμφωνα με τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις του, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του ν. [4387/2016](#), ή βάσει της [παρ. 11 του άρθρου 40](#) του ν. [4387/2016](#), μηνιαία βάση υπολογισμού των πάσης φύσεως ασφαλιστικών εισφορών αποτελεί το άθροισμα του καθαρού φορολογητέου αποτελέσματος από έκαστη δραστηριότητα, με την επιφύλαξη των ειδικότερων ρυθμίσεων του [άρθρου 40](#) του ν. [4387/2016](#).

12. Τα προβλεπόμενα από τις παρ. 5 και 7 του παρόντος εφαρμόζονται και σε περιπτώσεις πολλαπλής δραστηριότητας, κατά την έννοια των ανωτέρω περιπτώσεων 9, 10 και 11. Για την εξεύρεση της βάσης υπολογισμού στις περιπτώσεις αυτές της παραγράφου 9 λαμβάνεται καταρχάς υπόψη το μηνιαίο εισόδημα από την παροχή της μισθωτής υπηρεσίας και σε αυτό προστίθεται το εισόδημα των άλλων δραστηριοτήτων κατά φθίνουσα τάξη μεγέθους, ώστε η βάση υπολογισμού, όπως προκύπτει από την άθροιση των επιμέρους εισοδημάτων, να μην υπολείπεται της ελάχιστης μηνιαίας βάσης υπολογισμού όπως καθορίζεται σύμφωνα με τα ανωτέρω, και να μην ξεπερνά το δεκαπλάσιο του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών. Στις λοιπές περιπτώσεις των παραγράφων 10 και 11 του παρόντος, καταρχάς λαμβάνεται το σύνολο του καθαρού φορολογητέου εισοδήματος από τη δραστηριότητα που προκύπτει ότι αποτελεί τη βασική πηγή βιοπορισμού και σε αυτό προστίθεται το εισόδημα των άλλων δραστηριοτήτων κατά φθίνουσα τάξη μεγέθους, ώστε η βάση υπολογισμού, όπως προκύπτει από την άθροιση των επιμέρους εισοδημάτων, να μην υπολείπεται της ελάχιστης μηνιαίας βάσης υπολογισμού όπως καθορίζεται σύμφωνα με τα ανωτέρω, και να μην ξεπερνά το δεκαπλάσιο του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.

13. Βάση υπολογισμού των πάσης φύσεως ασφαλιστικών εισφορών κατά την έννοια

της παρούσας απόφασης προκύπτει από το πιο πρόσφατο εκκαθαρισμένο φορολογικό έτος.

14. Τυχόν διαφορά που προκύπτει μετά από τον υπολογισμό των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών βάσει του πραγματικού εισοδήματος του προηγούμενου φορολογικού έτους κατά την έννοια της παρ. 2 του παρόντος αναζητείται και συμψηφίζεται ισομερώς κατανεμημένη σε μηνιαία βάση έως το μήνα Δεκέμβριο εκάστου έτους.

15. Για όσους προβαίνουν για πρώτη φορά από 1.1.2017 και εντεύθεν σε έναρξη εργασιών ή δραστηριοτήτων του άρθρου 1 της παρούσας, μηνιαία βάση υπολογισμού των πάσης φύσεως ασφαλιστικών τους εισφορών για τους μήνες που μεσολαβούν από το μήνα της έναρξης εργασιών έως το Δεκέμβριο του ίδιου έτους, αποτελεί το ποσό που αντιστοιχεί στο εκάστοτε προβλεπόμενο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών, με την επιφύλαξη της παρ. 5 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 3

Λοιπά θέματα

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 30 Δεκεμβρίου 2016

Ο Υφυπουργός
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ